

Tanach For *Olim*

תנ"ך לעולים חדשים

Instructions to examinees

הוראות לנבחן

א. Duration of exam: One and a half hours

א. משך הבחינה: שעה וחצי.

ב. Exam structure and breakdown of points:

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה:

This exam consists of two parts.

בשאלון זה שני פרקים.

Part 1 — Stories of the Beginning of the World and Humankind

פרק ראשון — סיפורי ראשית העולם והאנושות —

— (2×40) — 80 points

— (40×2) — 80 נקודות

Part 2 — Chosen Topics

— (1×20) — 20 points

פרק שני — נושאי הבחירה — (20×1) — 20 נקודות

Total — 100 points

סך הכול — 100 נקודות

ג. Material that may be used during the exam:

ג. חומר עזר מותר בשימוש:

A full Hebrew Tanach, without any commentary or additions

תנ"ך עברי שלם בלי פירושים ובלי תוספות.

You may use a translated Tanach.

מותר להשתמש בתנ"ך מתורגם.

You may use a Tanach with maps.

מותר להשתמש בתנ"ך שיש בו מפות.

You may use a Hebrew-other language / other language-Hebrew dictionary.

מותר להשתמש במילון לועזי-עברי / עברי-לועזי.

ד. Special instructions:

ד. הוראות מיוחדות:

(1) Do not copy the question, but do write the number of the question you are answering.

(1) אל תעתיק את השאלה; כתוב את מספרה בלבד.

(2) Stay on topic. Pay attention to your handwriting, spelling, and punctuation.

(2) התרכז בנושא. שים לב לכתב, לכתיב ולפיסוק.

הערה: בקטעים מן התנ"ך השם המפורש בא בצורת ה'.

Note: In the passages from the Tanach, the name of God is written as: ה'.

Write only in the answer booklet. Write "טיטה" at the top of each draft page.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיטה" בראש כל עמוד המשמש טיטה.

If you write draft material outside the answer booklet, your exam may be disqualified.

כתיבת טיטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

Good Luck!

בהצלחה!

Questions

Part One – Stories of the Beginning of the World and Humankind (80 points)

Answer both questions 1-2 (each question – 40 points).

In each question, answer Item א – **required** (25 points) and one of the items ב or ג (each item – 15 points).

1. Read **בראשית** Chapter 'ד, verses ט"ו-ט"ז

Answer Item א (**required**).

א. (1) Read verses 'ג-ד.

Give one possible reason, hinted at in verses 'ג-ד, why God ignored Kayin's [קין] offering, and one possible reason why He preferred Hevel's [הבל] offering.

Explain your answers. (15 points)

(2) There are opinions that God ignored Kayin's offering in order to test him.

How might God's words to Kayin in verse ו support this opinion?

Explain your answer. (10 points)

Answer one of the items ב or ג.

ב. Read verses 'ח-י.

(1) In your opinion, why does God start his conversation with Kayin with the question "Where is Hevel, your brother?" ["אי הָבֵל אָחֶיךָ"]? Explain your answer.

(8 points)

(2) From Kayin's reply in verse ט we can learn that he is evading responsibility for his actions. Explain this statement using one example from the text. (7 points)

ג. Read **בראשית**, Chapter 'ד, verses י"א-י"ב, and also **בראשית**, Chapter 'ג, verses ט"ט-י"ז.

(1) Give one similarity between the punishment meted out to Adam and the punishment meted out to Kayin. (8 points)

(2) Prove that Kayin's punishment is more severe than Adam's punishment. Base your answer on both texts. (7 points)

2. Read **בראשית**, Chapter ט', verses א'-ז'.

Answer Item א (required).

א. (1) What blessing is mentioned twice in these verses?

Explain its importance to humankind. (15 points)

(2) List two prohibitions mentioned in these verses, and explain each of them.

(10 points)

Answer one of the items ב or ג.

ב. Read verses ב'-ג' and also **בראשית**, Chapter א', verses ח'-ל'.

Both of these texts refer to the relationship between man and animals.

(1) Note one similarity and one difference between these two texts with regard to the relationship between man and animals. (8 points)

(2) Explain the reason for the difference you noted between the two texts.

(7 points)

ג. Read **בראשית**, Chapter ט', verses ו'-ח'.

(1) Explain how the principle of the sanctity of human life is expressed in these verses. Base your answer on the text. (8 points)

(2) Explain the reason for the sanctity of human life, according to these verses.

(7 points)

Part Two – Chosen Topics (20 points)

Answer one of the questions 3-4.

Love and Kindness [על אהבה וחסד]

3. Read משלי, Chapter א"ל, verses א"ל-א'.

אִשְׁת־חַיִּיל מִי יִמְצָא וּדְחָק מִפְּנֵינֶם מְכָרָה: בִּטָּח בָּהּ לֵב בַּעֲלָהּ
וְשָׁלָל לֹא יִחְסֹר: גִּמְלָתָהּ טוֹב וְלֹא-דָרַע כָּל יְמֵי חַיֶּיהָ: דִּרְשָׁה
צִמְּרָה וּפְשָׁתִים וְתַעֲשׂ בַּחֲפִץ פִּפְיָהּ: הִיטָה כְּאֻנִּיּוֹת סוּחָר
מִמֶּרְחָק תִּבְיָא לַחֲמָה: וְתִקֶּם בְּעוֹד לַיְלָה וְתִתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ
וְחָק לְנַעֲרָתֶיהָ: זִמְמָה שָׂדֶה וְתִקְחָהּ מִפְּרִי כִפִּיהָ נֹטַע כֶּרֶם:
חֲגֹרָה בַּעֲזוֹ מִתְּנִיָּה וְתֹאמֶן זְרוּעֶיהָ: טַעְמָה כִּי-טוֹב סְחָרָה
לֹא-יִכְבֶּה בַּלֵּיל נָרָה: יָדֶיהָ שִׁלְחָה בְּכִישׁוֹר וְכִפִּיהָ תִּמְכּוּ פֶלֶךְ:
בִּפְהָּ פִּרְשָׁה לַעֲנִי וְיָדֶיהָ שִׁלְחָה לְאֲבִיוֹן: לֹא-תִירָא לְבֵיתָהּ
מִשָּׁלַג כִּי כָל-בֵּיתָהּ לְבָשׁ שָׁנִים: מִרְבָּדִים עֲשֵׂתָהּ-לֵה שֵׁשׁ
וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁהּ: נֹדַע בְּשַׁעְרִים בַּעֲלָהּ בְּשִׁבְתָּהּ עַם-זִקְנֵי-אַרְץ:
סָדִין עֲשֵׂתָהּ וְתִמְכֹּר וְחֲגוֹר נָתַנָּה לְכַנְעָנִי: עֲזוּזָהּ-דָּר לְבוּשָׁהּ
וְתִשְׁחָק לְיוֹם אַחֲרוֹן: פִּיהָ פִּתְחָה בַּחֲכָמָה וְתוֹרַת-חֶסֶד עַל-
לְשׁוֹנָהּ: צוֹפִיָּה הִילְכוֹת בֵּיתָהּ וְלֶחֶם עֲצָלוֹת לֹא תֹאכַל: קִמּוּ הַלִּיכוֹת
בְּנִיהָ וַיֵּאשְׁרוּהָ בַּעֲלָהּ וַיְהַלְלָהּ: רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חֵיל וְאַתָּה
עָלִית עַל-כָּלנָהּ: שֶׁקֶר הַחֵן וְהַבֵּל הִפִּי אִשָּׁה יִרְאֵת-הָ הִיא
לֹא תִתְהַלֵּל: תִּגְדֹּלָהּ מִפְּרִי יָדֶיהָ וַיְהַלְלוּהָ בְּשַׁעְרִים מַעֲשִׂיהָ:

א. (1) Read verses ד"כ-ד'.

According to the text, the woman of valor [אשת החיל] is active in several areas:
making a living, crafts, contributing to society.

Give one example from the text of each of these areas (total – three examples).

Explain your examples. (6 points)

(2) Prove from the text that the woman of valor and her husband are members of the
upper class of society. Explain your answer. (4 points)

ב. Read verses ג'ג-כ'.

(1) Which part of the woman of valor's body is mentioned several times in these verses?
Give one example from the text. (4 points)

(2) What does the repeated mention of this part of her body highlight in the description
of the woman of valor? (6 points)

Between Shaul and David**4. Read כ"ד Chapter, שמואל א**

א וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁב שָׁאוּל מֵאַחֲרֵי פִלִּשְׁתִּים
 ב וַיִּגְדּוּ לוֹ לֵאמֹר הִנֵּה דָוִד בְּמִדְבַּר עֵין גִּדִּי: וַיִּקַּח
 שָׁאוּל שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ בַּחֹר מִכָּל־יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶךְ לִבְקֹשׁ
 ג אֶת־דָּוִד וְאֲנָשָׁיו עַל־פְּנֵי צוּרֵי הַיַּעַלִּים: וַיָּבֹא אֶל־גִּדְּרוֹת הַצֹּאן
 ד עַל־הַדֶּרֶךְ וְשֵׁם מַעְרָה וַיָּבֹא שָׁאוּל לְהִסָּךְ אֶת־רַגְלָיו וְדָוִד
 וְאֲנָשָׁיו בִּירְכְּתֵי הַמַּעְרָה יֹשְׁבִים: וַיֹּאמְרוּ אֲנָשֵׁי דָוִד אֵלָיו הִנֵּה
 הַיּוֹם אֲשֶׁר־אָמַר ה' אֵלֶיךָ הִנֵּה אֲנֹכִי נָתַן אֶת־אִיבֶיךָ בְּיָדְךָ
 וַעֲשִׂיתָ לוֹ כַּאֲשֶׁר יָטַב בְּעֵינֶיךָ וַיִּקֶּם דָּוִד וַיִּכְרֹת אֶת־כְּנָפֶי־
 הַמַּעֲוִל אֲשֶׁר־לְשָׁאוּל בַּלֵּט: וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיָּךְ לִב־דָּוִד אֶת־
 ו עַל אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־כְּנָף אֲשֶׁר לְשָׁאוּל: וַיֹּאמֶר לְאֲנָשָׁיו חֲלִילָה
 ז לִי מִה' אֲסֹאֲעֶשֶׂה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה לְאֹדְנִי לְמֹשִׁיחַ ה' לְשַׁלַּח יָדִי בּוֹ כִּי־מֹשִׁיחַ ה' הוּא: וַיִּשְׁפֹּעַ דָּוִד אֶת־אֲנָשָׁיו
 ח בְּדִבְרִים וְלֹא נָתַם לְקוֹם אֶל־שָׁאוּל וּשְׁאֵל קָם מִהַמַּעְרָה
 וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ: וַיִּקֶּם דָּוִד אַחֲרֵי־כֵן וַיֵּצֵא מִן הַמַּעְרָה
 ט וַיִּקְרָא אַחֲרֵי־שָׁאוּל לְאֹמֶר אֹדְנִי הַמֶּלֶךְ וַיִּבֹט שָׁאוּל אַחֲרָיו
 י וַיִּקְדֵּךְ דָּוִד אֲפִים אֲרָצָה וַיִּשְׁתַּחֲוֶה: וַיֹּאמֶר דָּוִד לְשָׁאוּל לְמָה
 יא תִּשְׁמַע אֶת־דְּבָרֵי אָדָם לְאֹמֶר הִנֵּה דָוִד מִבְּקֹשׁ רֵעֶתְךָ: הִנֵּה
 יב הַיּוֹם הַזֶּה רָאוּ עֵינֶיךָ אֶת אֲשֶׁר־נָתַנְךָ ה' הַיּוֹם בְּיָדִי
 יג בַּמַּעְרָה וְאֹמֶר לְהִרְגֶּךָ וּתְחַס עָלֶיךָ וְאֹמֶר לֹא־אֶשְׁלַח יָדִי בְּאֹדְנִי
 יד כִּי־מֹשִׁיחַ ה' הוּא: וְאֲבִי רָאָה גַם רָאָה אֶת־כְּנָף מַעֲוִלְךָ בְּיָדִי
 טו כִּי בִכְרַתִּי אֶת־כְּנָף מַעֲוִלְךָ וְלֹא הִרְגַתִּיךָ דַּע וְרָאָה כִּי אֵין בְּיָדִי
 יז רָעָה וּפָשַׁע וְלֹא־חַטָּאתִי לָךְ וְאַתָּה צָדִיק אֶת־נַפְשִׁי לְקַחְתָּהּ:
 יח יִשְׁפֹּט ה' בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּנְקָמְנִי ה' מִמֶּךָ וַיְדִי לֹא תִהְיֶה־בְּךָ:
 יט כַּאֲשֶׁר יֹאמֶר מֹשֶׁל הַקְּדָמְנִי מִרְשָׁעִים יֵצֵא רֹשַׁע וַיְדִי לֹא
 כ תִּהְיֶה־בְּךָ: אַחֲרָי מִי יֵצֵא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אַחֲרָי מִי אַתָּה רֹדֵף
 כא אַחֲרָי כָּל־בָּיִת אַחֲרָי פִּרְעָשׁ אֶחָד: וְהָיָה ה' לִדְיִן וּשְׁפָט בֵּינִי
 כב וּבֵינֶךָ וְרָא וַיִּרְבֵּי אֶת־רִיבִי וַיִּשְׁפֹּטֵנִי מִיָּדְךָ:

[Note: The passage continues on the next page and is followed by the questions.]

טו וַיְהִי
כַּכֹּלֹת דָּוִד לְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־שָׁאוּל וַיֹּאמֶר
יז שָׁאוּל הַקֶּלֶךְ זֶה בְּנִי דָוִד וַיֵּשֶׂא שָׁאוּל קִלּוֹ וַיִּבֹכֶּה: וַיֹּאמֶר אֶל־
דָּוִד צִדִּיק אַתָּה מִמֶּנִּי כִּי אַתָּה גִּמְלַתְנִי הַטּוֹבָה וְאֲנִי גִּמְלַתִּיךָ
יח הָרָעָה: וְאַתָּה הִגַּדְתָּ הַיּוֹם אֶת אֲשֶׁר־עָשִׂיתָה אֵתִי טוֹבָה אֶת־
יט אֲשֶׁר סָגַרְנִי הֵן בִּידֶךָ וְלֹא הִרְגַּתְנִי: וְכִי־יִמְצֵא אִישׁ אֶת־
אִיבֹו וּשְׁלַחוּ בְּדֶרֶךְ טוֹבָה וְהֵן יִשְׁלַמְךָ טוֹבָה תַּחַת הַיּוֹם הַזֶּה
כ אֲשֶׁר עָשִׂיתָה לִּי: וְעַתָּה הִנֵּה יָדַעְתִּי כִּי מֶלֶךְ תִּמְלֹךְ וְלִקְמָה
כא בִּידֶךָ מַמְלַכַת יִשְׂרָאֵל: וְעַתָּה הִשְׁבַּעָה לִּי בֵּהּ אֶסְתַּכְרִית
כב אֶת־זִרְעִי אַחֲרָי וְאֶסְתַּכְּמִיד אֶת־שְׁמִי מִבֵּית אָבִי: וַיִּשְׁבַּע
דָּוִד לְשָׁאוּל וַיֵּלֶךְ שָׁאוּל אֶל־בֵּיתֹו וְדָוִד וְאֲנָשָׁיו עָלוּ עַל־
הַמִּצְוֹדָה:

- א. (1) Give two examples of David's attempts to show Shaul that he means him no harm.
Explain your answer and base it on verses ד'-ט"ו. (6 points)
- (2) Did David succeed in convincing Shaul that he means no harm? Base your answer
on what Shaul says in verses ט"ז-כ'. (4 points)
- ב. In your opinion, does David's behavior demonstrate his weakness or his strength?
Explain your answer and base it on the text. (10 points)

Good Luck!

All rights reserved by the State of Israel.
It is forbidden to copy or disseminate this document without
permission from the Ministry of Education.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך